

Opdrachtschrijving Gebiedsperspectief Kinderdijk- Alblasserdam

Aanleiding

De gemeenten Alblasserdam, Molenwaard en de provincie Zuid-Holland hebben gezamenlijk het initiatief genomen voor “de Gebiedsalliantie”. Deze alliantie werkt samen aan het opstellen van een gebiedsperspectief. Momenteel zijn verschillende plannen, projecten en visies aan de orde, waarbij de samenhang en de prioritering ontbreekt. Vastgestelde documenten als Mirt A5H, Gebiedsvisie, vastgestelde ambitie op het haven gebied Alblasserdam en de visie op het centrumhart Alblasserdam, Visie op recreatie gemeente Alblasserdam, Managementrapport SWEK en het bestemmingsplan Kinderdijk (inclusief de aangenomen raadsnoties) vormen de basis. Beoogd wordt een strategische visie waarmee een basis wordt gelegd voor een integrale aanpak van de visie en plannen rondom het molengebied van Kinderdijk en daarbuiten. Dit perspectief verbindt de Gebiedsontwikkeling Kinderdijk met andere maatschappelijke, ruimtelijke en economische ontwikkelingen op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Ook biedt dit de kans de Gebiedsontwikkeling Kinderdijk zowel provinciaal als op rijksniveau te agenderen en middelen te mobiliseren.

Natuurlijke partners als het Waterschap Rivierenland, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, evenals belangengroepen als Belangenvereniging Leefbaar Kinderdijk hebben een belangrijke rol bij het opstellen van het gebiedsperspectief.

Opdrachtschrijving Gebiedsperspectief Kinderdijk – Alblasserdam

Stel een gebiedsperspectief op ter ondersteuning van een evenwichtige gebiedsontwikkeling. En besteed hierbij aandacht aan enerzijds de instandhouding van het Werelderfgoed zoals partijen dit hebben afgesproken in het Managementplan Kinderdijk-Elshout en anderzijds:

- Behoud en versterking van leefbaarheid en identiteit van de kernen gegeven de autonome toename van toerisme;
- Behoud van authenticiteit van het molengebied;
- Economisch/toeristisch ontwikkelen van het omliggende gebied;
- De impact van een Werelderfgoed op de omgeving en de vertaalslag daarvan in ambitie (lokaal – provinciaal – landelijk – globaal).

Onderzoek de kansen en de consequenties hiervan in het licht van samenhang en prioritering van (nieuw op te zetten) projecten in het gebiedsperspectief. Maak bij het opstellen van een gebiedsperspectief gebruik van de inzet van erkende (inter)nationale deskundigen naast de aanwezige lokale kennis en ervaring..

Proces gebiedsperspectief

Gestart wordt met een bijeenkomst van de betrokken bestuurders van de gemeente Molenwaard, Alblasserdam en de Provincie om de verwachtingen ten aanzien van onderstaande opdracht te delen en eventuele aanvullingen, wensen en richtingen mee te geven bij de verdere uitwerking.

Daarna zal gestart worden met een onderhandse aanbesteding. Uit een shortlist van 5 bureaus wordt één bureau gekozen. Een belangrijk selectie criterium is het procesmatig invullen van het door het bureau voorgestelde traject. Ook zal kritisch worden gekeken naar doorlooptijd, inpassen participatie stakeholders en andere inhoudelijke aspecten.

Deze alliantie van Alblasserdam – Molenwaard en de provincie Zuid-Holland wordt ambtelijk ondersteund door een kernteam. Zij werken nauw samen met het in te huren externe bureau samen. De

aansturing van dit traject vindt plaats door de programmamanager Kinderdijk. Op zijn beurt werkt hij nauw samen met de projectleiders afkomstig vanuit de moederorganisaties van de alliantie

Het bureau werkt nauw samen met het kernteam aan handvatten / beelden om inspiratie en integratie van landschap en (gebouwde) omgeving vorm te geven en de samenhang /prioritering van de onderliggende projecten in kaart te brengen. Verder zal zij zich bezighouden met het zo efficiënt mogelijk vergaren van informatie en deze bundelen in inspirerende teksten/afbeeldingen.

Inhoud gebiedsperspectief

Onderscheid wordt gemaakt tussen het programma dat vorm krijgt in het gebiedsperspectief en de activiteiten/projecten die daaruit volgen. Voor het programma zal een DIN (Doel Inspanningen Netwerk) worden opgesteld. Helder zal worden welke bijdrage een project oplevert aan het programma zodat daardoor ook de prioritering helder(er) wordt.

In het gebiedsperspectief worden onderstaande plannen en initiatieven nader onderling afgewogen en ingevuld, met oog voor hun samenhang. Het belang van de omgeving en van belanghebbenden wordt eveneens meegenomen in dit op te stellen stuk. Vervolgens wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld. Tegelijkertijd wordt onderzocht / geïnventariseerd of andere initiatieven / plannen bijdragen aan het programma, bijvoorbeeld visitormanagement.

Waar nodig vindt afstemming plaats met bijvoorbeeld activiteiten uit het Bestuursakkoord Drechtsteden Maritieme Topregio en de Toekomstverkenning Maritieme Cluster.

De volgende initiatieven zijn bekend voor het onderhavige plangebied:

- Herinrichting entreezone molengebied (o.a. realisatie nieuw bezoekerscentrum, in en uitstapzone touringcars Lekdijk.
- Mogelijk vestigen van een ontvangstgebouw voor groepen in het J.U. Smit-gemaal.
- Prijsvraag Ondertunneling Lekdijk en aanleg van een aankomstdek t.b.v. Waterbus en Rivercruises bij de aanlegsteiger Kinderdijk. Doel is om recreatieve bezoekersstroom te scheiden van het verkeer over de dijk.
- Herinrichting Molenstraat.
- Aankoop gronden Den Boer en verbetering omgeving veerverbinding Nieuw-Lekkerland.
- Kadeversterking en herinrichting Achterwaterschap waarbij landschappelijke, ecologische en recreatieve waarden zullen worden versterkt in aansluiting op het Molengebied.
- Transferium Haven-Zuid terrein Alblasserdam (realisatie), en overige poorten.
- Een particulier initiatief voor het mogelijk terugbrengen van de schutsluis in de monding van de Alblas te Alblasserdam, waarmee een recreatieve scheepvaartroute ontstaat van Merwede naar de Alblasserwaard.
- Innoveren mobiliteit bezoekers (shuttle diensten over weg en water, elektrische-, OV-fietsen).
- Herinrichten Mercon-Kloos terrein. Een gemengde invulling ligt voor de hand (woningbouw met combinatie naar recreatief/toeristisch) .
- Herinrichting van een recreatief/ecologische zone, grenzend aan de Lekdijk langs de westrand van Nieuw-Lekkerland, met onder andere parkeervoorzieningen voor campers en touringcars, overnachtingsplaatsen voor campers, landijsbaan, tennisvelden en een openluchtzwembad, wandel- en fietspaden.
- Aanleg Waterbushalte en P&R Nieuw-Lekkerland waarvan het parkeerterrein tevens dient als parkeergelegenheid voor bussen en touringcars.
- Er is tot slot het initiatief getoond voor het tentoonstellen van het wiegje van Beatrijs.

Op te leveren producten

Via (interactieve) workshops met (inter)nationale en lokale (ervarings)deskundigen zal kennisdeling plaatsvinden. Deze opgedane kennis wordt verwerkt in een inspirerend visierapport van 20 max 40 pagina's.

Organisatie opstellen gebiedsperspectief

Hieronder vindt u een schema met de stakeholders waarin de rollen, taken en verantwoordelijkheden zijn opgenomen, zoals benoemd in het Managementplan.

Dagelijks beheer en exploitatie Werelderfgoed	Watergangen, kades, wegen/ paden buiten bebouwde kom, peilbeheer en watergangen	Structuurvisie, bestemmingsplan , WABO, APV, Monumentenwet, vergunningen en handhaving	Structuurvisie, bestemmingsplan, WABO, APV, Monumentenwet, vergunningen en handhaving	Ruimtelijke beleid, beleid voor cultureel erfgoed en natuurbeleid	Beleid cultureel erfgoed, Monumentenwet / NL Werelderfgoed beleid	Bevorderen bewustwording Unesco werelderfgoederen	Verantwoorde lijkheid
Beheer en onderhoud molens, molenverven, opstallen, paden boezemkaden, Wisboomgemaal en parkeerterreinen	Beheerder watergangen, kades, wegen/ paden buiten bebouwde kom, waterschapskunst- werken, vergunning verlener	Planologisch veiligstellen site, vergunning verlener en handhaver	vergunning verlener, handhaver	Subsidie- verlener	subsidieverlener, rapporteren aan Unesco	Vergroten draagvlak behoud en beheer, ondersteuning bij opstellen managementplannen	Taak
Sitehouder, bewaker instandhouding Werelderfgoed	Beheerder watergangen en peilbeheer,	Bevoegd gezag openbare ruimte, financiële garantsteller,	Bevoegd gezag openbare ruimte,	Provinciaal ruimtelijk beleid, beleid cultureel erfgoed en natuur, bevoegd gezag natuurbescherming swet,	Rijksniveau beleid cultureel erfgoed, uitvoerder monumentenwet en NL werelderfgoedbeleid,	Bevorderen bewustzijn internationaal belang Unesco erkende erfgoederen in NL en Curacao	Rol
Stichting Werelderfgoed Kinderdijk	Waterschap Rivierenland	Gemeente Molenwaard	Gemeente Alblasserdam	Provincie Zuid-Holland	Min. van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (RCE)	Stichting Werelderfgoed.nl	Wie

Opdrachtverlening aan externe bureaus in het kader van het werken aan het gebiedsperspectief vindt plaats na accordering door de colleges van burgemeester en wethouders van zowel Alblasserdam als Molenwaard. De provincie Zuid-Holland wordt tegelijkertijd betrokken doch blijft op afstand van het traject van opdracht verlenen.

Stakeholders

Voor het gebiedsperspectief Kinderdijk-Alblasserdam fungeert een alliantie met de burgemeesters van Molenwaard en Alblasserdam en de gedeputeerde van de Provincie als eindverantwoordelijken.

Het kernteam in nauwe samenwerking met het externe bureau zal samen met bewoners van Kinderdijk en omgeving, allerlei maatschappelijke organisaties en overige stakeholders in dialoog treden opdat het product, het gebiedsperspectief, een brede maatschappelijke draagvlak heeft.

Draagvlak voor het gebiedsperspectief zal vanaf het allereerste begin goed opgepakt moeten worden. Het hebben en houden van politiek draagvlak vanuit de gemeenteraden, het omgaan met pro actieve burgergroepen, bijvoorbeeld de Belangenvereniging Leefbaar Kinderdijk, en adequaat omgaan met incidenten zal onderdeel uitmaken van de algehele communicatie en omgevingsmanagement.

Overige betrokken overheden / overheidsorganisaties:

- Regio Drechtsteden
- Ministerie van Infrastructuur en Milieu
- Samenwerkingsverbanden:
 - Coalitie waterdriehoek (Dordrecht – Biesbosch – Kinderdijk);
 - Dutch Delta Cruiseport (in oprichting)
- NGO's/belangenorganisaties/initiatiefnemers
- UNESCO
- SWEK (Stichting Wereld Erfgoed Kinderdijk)
- Natuur en Vogelwacht Alblasserwaard
- Stichting Schutsluis
- H2Olland Kinderdijk Expo
- VVV Zuid-Holland-Zuid
- Bewoners/bedrijven
 - Belangenvereniging Leefbaar Kinderdijk
 - Belangenvereniging Dijklint Alblasserdam
 - Eigenaar Mercon Kloos
 - Waterbus b.v. _
- Bedrijven Alblasserdam (transferium)/Kinderdijk

Voorlopige planning

1. opdrachtformulering (concept in stuurgroep 28-8)	28-8-2017
2. bespreking opdrachtformulering in colleges	eind september 2017
3. Collegebrief aan raden	eind september 2017
4. offerteaanvraag aan bureau voor ontwikkeling gebiedsperspectief	eind september 2017
5. beoordeling offertes, keuze in stuurgroep	medio oktober 2017
6. Ontwikkeling gebiedsperspectief - doorlopen proces	okt. t/m feb 2018
7. Concept-gebiedsperspectief	eind februari 2018
8. Bespreking concept in colleges	begin februari 2018
8. Definitief-gebiedsperspectief	begin februari 2018
9. bespreking definitief-gebiedsperspectief in raden - vaststelling	eind april 2018
10. start uitvoeringsprogramma	eind april 2018

Communicatie

Voor het opstellen van het gebiedsperspectief en mogelijk andere direct relevante aspecten is de communicatie belegd bij het externe bureau Hollands Spoor. In nauwe samenspraak zullen programmamanager en communicatie deskundige samenwerken.

Omgevingsmanagement zal vooralsnog worden opgepakt door de programmamanager in samenspraak met overige teamleden.

Budget

Molenwaard heeft via raadsbesluit van 18 april 2017 haar bijdrage, i.c. € 20.000,00 in de financiën van het opstellen van het gebiedsperspectief geborgd. Uitgaande van de afspraak dat gemeentes Alblasserdam en Molenwaard en de provincie Zuid-Holland ieder gelijk bijdragen in de financiën wordt het totaal budget daardoor € 60.000,00.